

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl.40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 30 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (laserate) vsprejema upravnilstvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 13.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 185.

V Ljubljani, v ponedeljek 16. avgusta 1897.

Letnik XXV.

Naša luč.

„Slovenski List“ je v listnici „Correspondenzblatt“-a srečno izteknil te-le besede: „Selbstverständlich hat richtige oder unrichtige Politik oder Socialpolitik mit der bischöflichen Mission nichts zu thun. Es handelt sich um rein menschliche Angelegenheiten. Von einem Theologen haben wir aber auch noch nie behaupten gehört, dass der katholische Christ in der Politik, Wissenschaft etc. nichts zu reden habe, sondern sich jede Ansicht von den Bischöfen vorkauen zu lassen habe. Byzantiner und Streber mögen ja anders geredet haben.“ Potem pa pravi „Slovenski List“: „Pričakujemo, da bo na to luč gospod dr. Ušeničnik prižgal svojo luč.“

Premišljevali smo, ni-li malo častno odgovarjati tako siromaškemu izzivanju. Nam vsaj se zdi, da ni posebno imenitno, bojevati se z zvihranimi besedami, pobranimi iz predalov kakega listničarja. A ker „Slovenski List“ meni, da je vsakega „usapil“, kdor mu ne odgovarja, bodi mu odgovor!

Najprej omenimo, da „Slovenski List“ ne prisega vedno tako poslušno na besede dr. Scheicher-ja in sodrugov. Ne vemo namreč, zakaj bi sicer ne bil ponatisnil tudi „nacijsalpolitinih teoremov“, ki jih dr. Scheicher po shodih razklada nemškemu narodu! „Slovenski List“ je čuden — eklektik! Kar je zanj, sveto in brez dokazil vsprejme; celo tega mu ni mar, ne utegnile bi li besede biti dvomne. A kar ni zanj, modro zamolči. Mož, ki mu je sedaj avtoriteta, mu je skoraj potlej — ničemnik. Mi pa menimo, da v takih stvareh zasebnik toliko velja, kolikor dokaže!

Potem pa tudi ne moremo zamolčati, da ima „Slovenski List“ nelepo navado, podtikati komu tr-

ditve, ki njegove niso! Tako je radnjič podvrgel „Slovenec“ neko dokazovanje, ki v „Slovenec“ o njem ni ne sluha, a pod ta podmetek je oblastno zapisal: „Krausna logika!“ („Sl. L.“ št. 33 v „dopisu z dežele“.)

Tako tudi sedaj. Kje in kdaj smo trdili, da nam morajo v politiki in vedi škofje vsak nazor poprej požvečiti? Nismo dejali, da nimajo katoličani nobene besede, a dejali smo, da imajo tudi škofje besedo.

Toda bržčas se je „Slovenski List“ tako močno oveselil le listničarjeve trditve, da „je politika in socialna politika čisto svetna zadeva“. Zares čudno se nam zdi, kako je mogel „Slovenski List“ pobrati te besede ter jih splošno tolmačiti! Ko bi količjak cenil logiko, bi se mu kaj takega ne moglo primeriti. Ali ni minilo le malo dnij, ko je pisal sam „Slovenski List“, da „imajo škofje ne le pravico, ampak tudi dolžnost, čuvati med ljudstvom vero in moralo“? A sedaj naj sodi pameten človek!

Ali ni politika uvedla na Ogerskem civilnega zakona? Gotovo ga je. Ljudstvo je volilo. Volilo je liberalce. Liberalci; sovražni cerkvi, so sklenili postaviti o civilnem zakonu. Volitve, poslanstvo, državni zbor, vse to pa je nekaj političnega. In zopet naj pove pameten človek: Ali niso postavili o civilnem zakonu protikatoliške, nemoralne in brezverske? Ni dvoma, da so. Ves katoliški svet svedoči to z glasnim protestom. Če pa je to res — in res je — torej so vprašanja, ki jih zovejo politična, ki pa globoko zasecajo v vero in moralo.

Drugi vzgled. Zopet naj pove razsoden človek, ali ni politika uvedla interkonfesionalne šole? Izvestno! Državna zbornica je skle-

nila te zakone. In zopet, ali ne zaseca šolsko vprašanje globoko v vero in moralo?

Ce gre potemtakem škofom res oblast, čuvati med ljudstvom vero in moralo, čuvati jo morajo tudi v politiki!

To je luč, sodimo, da ne samo dr. Ušeničnika, ampak luč jasne pameti!

Ali čemu ta luč, saj sije in blešči širom sveta luč sv. cerkve, in ta je — „naša luč“!

„Slovenski list“ je pobral v neki vredniški listnici mnogomne besede, da je politika, tudi socialna, zgolj človeška zadeva. A kako li, da avstrijski škofje v skupnem pastirskem listu vernikom govoré o tej zadevi? Kako li, da so irski škofje izdali skupno izjavo, ki v njej pobijajo kot zmoto trditve, da politika nima z vero nič opraviti? Kako li, da je sam Leon XIII. pisal encikliko „Rerum novarum“ o delavskem in sploh socialnem vprašanju? Kako li, o „Slovenski List“, kako li, da je Leon XIII. v tej okrožnici zapisal znamenite besede:

„Confidenter ad argumentum aggredimur ac plane iure Nostro; propterea quod causae agitatur ea, cuius exitus probabilis quidem nullus, nisi advocata religione Ecclesiaeque, reperitur. Cum vero et religionis custodia et earum rerum, quae in Ecclesiae potestate sunt, penes Nos potissimum dispensatio sit, neglexisse officium taciturnitate vide-mur.“

Zdelo bi se, tako pravi Leon, zdelo bi se, da smo zanemarili svojo dolžnost, ko ne bi govorili o socialnem vprašanju. Zakaj? Zato, ker rešitve socialnega vprašanja brez pomoči religije in cerkve ni pričakovati. A obramba religije in tistih stvari, ki so v oblasti cerkve, gre papežu — in, nadaljujmo

LISTEK.

In še jedna ...!

„Für Blödsinn und für Ungeschick
Bekommt mein Freund den Pfeil zurück!“

Saj ne morem drugače! Obljubil sem: če bo še iztikal, bo še iztaknil. Ker pa zopet išče, naj iztakne, kar si želi! Jaz hočem ostati mož beseda; zato brez zamere!

Schopenhauer je večkrat rekel, da „ženij“ ali ženijalen človek se mora povspeti do prave samozaveesti, da zna samega sebe visoko ceniti, in da raz to visočino gleda z zasluženim zaničevanjem na dvonogo živad, na takozvane „bipedes“ (dvonožce), kar v krščanskem smislu ne znači kure ali race, temveč človeka.

Tak „ženij“ hoče biti po sili tudi dolenjski dopisnik „Narodov“, ki si je kot preziranja vredne „bipedes“ izbral duhovnike in menihe. Da bi ne zapravljal imena „ženij“, spusti včasih na-nje kako puščico, kakor je nedavno storil cistercijanom. „Slovenec“ je izpregovoril „še jedno besedo o stiskem samostanu“ in povedal toliko, da se o „ženiju“ dopisnika „Narodovega“ sme zelo dvomiti. Sedaj pa je ta ženijalen močic popustil plaho cistercijane, vrgel puško v turščico ter se zviškoma zaletel na razvpito Miss Diano Vaughan, češ, duhovniki ste verjeli takim sleparijam; vam torej nič ni verjeti.

V št. 181. „Slov. Naroda“ odgovarja „Sloven-

ecim“ podlistkom tako-le: „Naša dva klerikalna bratca „Slovenec“ in „Slovenski List“ sta si začela v lase segati. Zanimivo je, da se tudi tu pokaže, da naši duhovniki prav ozbiljno mislijo, da so oni najpametnejši ljudje na Kranjskem. Zbal sem se, da ne nastane na Kranjskem še kak verski šizma, in da bi bilo treba zaradi tega še kak cerkven koncilij sklicati in tam o teh kranjskih bedarijah razpravljati. Slovan ni bil nikdar prijatelj latinizmu, to zgodovina uči; — nekaj husita, celo — pa brez zamere! — luterana je v vsakem Slovanu. — — — Ves svet bi se nam koncem 19. stoletja smejal. Zaradi tega naj posežem mej ta nasprotna si brata, ki trdita, da imamo liberalci zvezo s hudičem, in naj pogrejem tisto veliko goljufijo, ki so jo napravili Taxil, Miss Vaughan et con... Naj pobožnjaki berejo izjavo dr. Hacksa, bodo vsaj zvedeli, kaj spravi neumnost nekaterih ljudi na dan, in to v svitu našega stoletja. Kolegi pri „Slovenec“ se že več ko celi teden nad mano jezijo. Posebno jim tisti moji patri v Stičini niso všeč. Jeden teh, kapelan Benkovič, bolehav človek, hudo bruha kar zeleno iz sebe. Tega bom jaz prej v grob spravil, ko bi mu ure življenja normalno potekle. Bo zaradi mene moral revež v peklu goreti. Bolelo bo! Ali hado me kolne in psuje; kleti je greh, velik greh, saj je duhovnik katoliške vere...“

To je odgovor na „Slovenčeve“ listke; vmes pa še cela dolga pridiga o Miss Vaughan! G. dopisnik, o Diano Vaughan Vas živa duša ni vprašala. Če ste

kaj moža, ostanite lepo pri cistercijanih in sploh samostanih, o katerih je bil javen razgovor med nama, ter odgovorite pošteno na „Slovenčeva“ zgodovinska izvajanja!

Ne zamerite, da rabim primero! Kakor kak poreden kmečki fant, ki poprej razsaja in uka na vasi ter kliče na koražjo, potem pa najedenkrat par gorkih okoli ušes dobi, plaho zbeži in se skriva za široko krilo prve šepaste špele ali Urše, ki jo sreča na cesti, proseč, naj ga varuje, tako ste zbežali Vi, — pošteno oklofutani, — v široko raztrgano krilo goljufive Miss Vaughan! Oh, ali Vas ni sram, da sedaj kakor kak otročjaj izza njenega predpasnika škilite za menoj? Pa nikar ne mislite, da ste tam notri varni pred menoj! Če Vas Vaš „ženij“ ne reši iz zagate, v katero ste se vjeli, rešila Vas ne bo niti copernica Miss Vaughan! Zato Vas za lase vlečem ven izza njenega zástora svetu na spregled ter Vas vprašam: Ali res ne znate drugega odgovoriti na ista izvajanja v tem listu? No, saj vemo:

An Stoffen immerfort gebricht,
In seinem Zeughaus hat er nichts:
Statt des Talents nur Perfidie,
Das ist ein sauberes Genie!
Wird dann gedämpft sein Uebermuth,
Kreischet er vor Zorn und Grimm und Wuth,
Die er dem Gegner dichtet an;
So kämpft bei Gott kein Ehrenmann!

Ljubi moj gospod, ali ni res tako? Le recite: da!

Vi hočete torej posegati razsodno v naše po-

18 36 11/12

mi v smislu Leonovem — v svojem redu škofom: Jure, z vsa pravdo torej papež in škofje imajo besedo v socialni politiki.

Kako torej je mogel Leon pisati tako encikliko? Ali mar Leon XIII. ni bral sv. pisma? Kaj pravi sveto pismo? „Nemo militans Deo implicat se negotiis saecularibus. Nihče, ki se za Boga vojskuje, se ne zapleta v črna opravila!“ (II. Tim. 2. 4.) Če je politika, tudi socialna, čisto človeška zadeva, kako li, da se Leon, papež, prvopastir krščanstva, bavi z njo? Ali bo „Slovenski List“ tudi Leonu očital, da si svoji oblast, ki mu ne gre?

Skoro bi dejali, da. Strasti so verige, ki imajo samoljubje za prvi sklep.

A zaveden katoličan vé, kaj je Leon in kaj njegova beseda. Ve, da Leon ne deva besede, kamor ne gre. Če torej Leon v politiki dviga svoj glas, je to znamenje, da ima tudi politika moralno in versko plat.

To prav pa je bil naš argument. „Slov. List“ je izpovedal, „da imajo škofje ne le pravico, ampak tudi dolžnost, čuvati med ljudstvom vero in moralo.“ A tudi politika, povzeli smo mi, ima moralno in versko plat. Torej — to je posledica — tudi gledé na politiko imajo škofje ne le pravico, ampak tudi dolžnost, čuvati med ljudstvom vero in moralo!

To je naša luč!

Vemo, da bo „Slovenski List“ tudi še poslej raje erpal svojo učenost iz vredniških listnic, nego li iz Leonovih okrožnic. Kurat Koblar — bodi dovoljeno tudi nam, kakor njemu poprej, proti imenu replikovati ime — pač hoče imeti svoj prav, in laglje ga najde v kaki listnici, nego li v kaki okrožnici. A čudno modrijanstvo je pa to vendar le! Solnce sije, „Slovenski List“ pa išče okrog luči — kresnice!

Konzularna sodnija v Carigradu in Hrvatska.

Iz Zagreba, 9. avg.

V jednom svojih dopisov sem omenil, kako se ne jemlje obzir na Slované pri diplomatski službi in da imajo povsodi prednost Nemci in Mažari. Že učilišča za diplomatsko službo so tako uravnana, da se Slovanom, ki hočejo vanje stopiti, zapirajo vrata. Pa če tudi kateri po sreči pride v to službo, ta je moral zatajiti svoje slovansko mišljenje in prepričanje, kajti temu ni mesta med avstro-ogerskimi diplomati.

Čudno ni ali je nekaj nenaravnega, da večino avstro-ogerskega prebivalstva namreč slovanskega, zastopajo Nemci in Mažari v tujih državah. Ta nenaravni položaj se je čutil najbolje v Carigradu, kjer imajo naši konzuli tudi sodnijsko oblast nad pripadniki avstro-ogerske monarhije. Do zdaj je bila za vse državljane Avstro-Ogerske, prebivajoče na Turškem, le jedna taka sodnijska oblast. Ali Mažari

s tem stanjem niso bili zadovoljni, ker se njih samostalnost na ta način ni kazala zunanjemu svetu. Znano je, da je zastopstvo zunanjih stvari po postavi za celo državo le jedno, ali ker so Mažari vspeli, da se je vsem zajedniškim oblastim dodal oni glasoviti „in“ med c. kr., izvajajo zdaj to tudi praktično ter v istini dele te oblasti na dvoje, kar so pred nedavnim storili v Carigradu s konzulsko sodnijo.

Razdelila se je namreč ta sodnija na dva samostalna oddelka: na avstrijski in mažarski. Vse to so izposlovali Mažari na Dunaju brez obzira na ustavo, po kateri se kaj takega ne bi smelo izvesti in sicer tem manje, ker se pri tej spremembi ni gledalo posebej na pravice posameznih dežel Avstro-Ogerske. Nemci in Mažari so jednostavno sami skrojili propise, po katerih se bodo ravnali v bodoče pri tej sodnji brez vsakega obzira na ostale sodržavljane druge narodnosti.

Brez dvoma se bode o tej spremembi razpravljalo v delegacijah in takrat bomo videli, kako bodo hrvatski delegati branili svoje pravo, ki je s temi propisi popolnoma zapostavljena. Do zdaj je bil pri tej sodnji jeden predsednik, a uredovalo se je v nemškem jeziku, kot diplomatskem jeziku Avstro-Ogerske. Ravnalo se je tedaj v tem pogledu z vsemi avstro-ogerskimi državljani jednako. Od zdaj bode to drugače. V avstrijskem oddelku bode uradni jezik nemški, a sodnik in ostalo osebje po tem takem nemško, v mažarskem oddelku pa bode vse mažarsko. Mažari so tedaj s to razdelitvijo dobili, kar so želeli: v sodnijskem oddelku konzularne oblasti so samostalni in mažarski jezik je v tem delokrogu tudi diplomatski jezik. Da bodo Mažari postavljali v ta oddelek prave korenite mažarske činovnike, razumi se že samo po sebi.

Tako je Hrvatska iztisnjena zopet z jedne postojanke. Znano je, da je Hrvatska v sodstvu popolnoma samostalna in neodvisna od Ogerske. Hrvatska ima svoje sodnijske postave in svoje sodnike; v njeno sodnijsko autonomijo se Mažari ne bi smeli nikjer utikati. In vendar se je zdaj to zgodilo pri omenjeni spremembi v Carigradu. Brez vsakega obzira na hrvatsko sodnijsko avtonomijo postavljajo Mažari svojega sodnika tudi Hrvatom, katerim misle krojiti pravico po ogerskih postavah in v mažarskem jeziku. In to sta ob enem dve nepostavnosti, katerih ne bi smeli trpeti Hrvati pri deželni vladi v Zagrebu. Zna se, da Mažari radi te spremembe niso niti vprašali hrvatske vlade v Zagrebu, kajti oni so že tako navajeni kršiti pogodbo, da to delajo brez vsakega obzira, saj dobro vedo, da se današnja hrvatska vlada temu ne bode protivila, a hrvatski delegati v delegacijah pa bodo o tem brez dvoma molčali. Tako gubimo Hrvati pravico za pravico radi svoje malomarnosti, a v tem slučaju moremo mnogo gubiti tudi v gmočnem pogledu.

Iztok je slovansk, v Carigradu so Hrvati po-

znati že iz davnih časov, slovščina se čuje na vsakem kraju, velik del trgovine je v slovanskih rokah in vendar bode sodil tem Slovanom posebej Hrvatom Mažar ter mu izdajal odloke v mažarskem jeziku.

Ko že kaj takega ne bi bilo za Hrvate po njih ustavi nekaj nepostavnega, gotovo je v prometnem pogledu nepraktično, kajti slovščina je v Carigradu navadni občevelni jezik, dočim je mažarsčina brez dvoma le med diplomatskim osebjem razširjena. Narodnemu šovinizmu nemškemu in mažarskemu morajo se tedaj žrtvovati čelo gmočne koristi avstro-ogerskih Slovanov ne samo doma nego celo v tujini. To je vendar že odveč. Kdaj se odprejo nam Slovanom oči, da spregledamo popolnoma ta za nas v vsakem pogledu tako poniževalni današnji sistem? Zares, skrajni čas je že, da se streznimo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. avgusta.

Sprava mej Čehi in Nemci. Vedno bolj se približuje trenutek, ko se prične toli važno pogajanje mej zastopniki obeh čeških narodnostij. — Ministerski predsednik grof Bađeni se je že minulo soboto zjutraj povrnil iz Galicije na Dunaj, akoravno se je zatrjevalo, da ostane v Busku vsaj mesec dni. Vsekako je torej pričakovati, da v najkrajšem času prejmejo češki in nemški zaupniki povabila na posvet o znanih spravnih predlogih. Čimbolj pa se približuje ta trenutek, tem bolj rogovilijo nemško-nacionalne in liberalne korifeje ter hujskajo prebivalstvo proti spravi, kakor jo namerava Bađenijeva vlada. Umevno je torej, da je pričakovati od te strani ne majhnega odpora in ako se bode vlada ozirala na take kričaje, potem je nemogoča vsaka pametna in pravična sprava.

Čehi in Ebenhochov šolski predlog. V Kutni Gori se je vršila minule dni običajna letna učiteljska konferenca čeških učiteljev, ki se je pečala, kakor vse druge njene sestrice, tudi s predlogom posl. Ebenhocha glede preosnove ljudskega šolstva. Povabili so pa k temu shodu tudi nekaj drž. poslancev in dr. Pacak je pri tej priliki pojasnil svoje nazore o tem predlogu. Rekel je, da so Čehi vseskozi vneti za slobodno šolo in želé vsakemu narodu, da doseže svoj cilj in si uravna šolstvo po svoji volji. Te besede so pa zelo vznevoljile navzoče učiteljstvo. Izjavili so, da so popolnoma prepričani, „da bo duh klerikalne šole zastrupil tudi češko šolstvo, kakor hitro se oživi v sosednjih kronovinah.“ Nato je izjavil jeden poslanec, da je ta strah popolno neopravičen, ker bodo oni vedno zagovarjali slobodno šolo tudi tedaj, ako se v politiki družijo s takimi ljudmi, ki gore za avtonomijo narodov, pa niso prijatelji slobodne šole. „Mi zahtevamo, da se šola prepusti narodu, končuje govornik, in to je mogoče doseči le potom avtonomije. Vsled tega pa porabimo vsako priliko in tudi v zvezi s klerikalci, ako nam častno zagotové, da se ne bodo vmešavali v češko šolstvo.“ Iz navedenih besedij je razvidno, da Čehi niso zadovoljni z Ebenhochovim predlogom, da pa ljudje, ki imajo vsestranske izkušnje, mnogo treznejše sodijo o tej zadevi, kakor pa oni zagrizenci, ki tiče vedno le doma in si še niso ustvarili širšega obzorja. V tem oziru je menda povsod tako in tudi na Slovenskem.

Poljaki v Nemčiji so jeli v poslednjem času resno misliti, kake bi se otresli groznega jarma, ki jih tlačí že desetletja in zatira v narodnem pa tudi v gospodarskem oziru. Slednjič so dospeli vneti voditelji do zelo pametne misli; organizovati hočejo v prvi vrsti vse poljske obrtnike in kmalu se ustanovi osrednja zveza poljskih obrtnikov za celo Nemčijo s sedežem v Berlinu. K tej zvezi bodo pristopila vsa poljska obrtna in rokodelska društva in se bo v njej skrbelo za prospeh Poljakov v gospodarskem in narodnem oziru. Zveza bo skrbela, da bodo njeni člani skupno nakupovali potrebne surovine in nato skupno razpečavali svoje izdelke, poleg tega bo pa tudi ustanovljala obrtne nadaljevalne šole in sploh skrbela za vsestransko izobrazbo članov. Na ta način se bode lahko kosala z vsako konkurenco, ob jednom pa zagotovila narodu vedno večjo samostojnost. Umevno je, da tej zvezi niso prijazni nemški krogi in da ji bodo provzročali mnogovrstne sitnosti in neprilike.

Francoska vlada in volitve. Pred nekaj časom je francoska poslanska zbornica razveljavila izvolitev ljudskega zastopnika v okraju Brest z motivacijo, da se je izvršila pod prevelikim pritiskom

litične in časnikarske razpore? Gospod, kdor hoče biti temu težavnemu poslu kos, mora imeti talent zato, bistro glavo in velikodušno srce, zraven pa tudi — trdo kožo! Vaša glava pa doslej ni še pokazala nikoli niti iskric bistrosti in modrosti, in Vaše srce še nikoli goreče velikodušnosti. Pač se Vaše srce včasih vname tako silovito, da kar možgane smodi, a ta slikovit prizor je le momentan, da se lahko izrazim:

Es steht Ihr Kopf in Flammen, da brennt es lichterloh,
Man meint, es sei darinnen — nur dürres Heu und Stroh!

Kot politik se torej z ničemer drugim ne morete ponašati, nego s svojo debelo, neobčutljivo kožo. V tem brez dvoma nadkriljujete vse slovenske politike in politikastre. Sam „Narod“ Vam v tem junáštvu gotovo piše: Eminenz! Šaj ste jih vendar že dovolj dobili, trdih in gorkih; tudi zadnjič so take padale.

Diese waren doch — wie Schläge übers Gesicht,
Aber freilich, Sie spüren sie nicht.
Sie verstopfen sich tückisch die Ohren,
Als ob Sie das Gehör verloren
Und stellen sich ganz fröhlich und heiter
Wie ein — echter Dickhäuter!

Vedite, ljubi moj gospod! S političnim slonom se je težko boriti. Vendar uprav s to svojo zmožnostjo, da imate dušo trdo kakor podplat, ste vsaj nekoliko zmožni tudi za polemiko. Ko bi niti tega ne imeli, že davno bi Vas pustil v miru.

Sicer se Vam je precej zareklo, pišočim, da duhovniki mislijo, da so „najpametnejši ljudje na Kranjskem“. Ta lapidaren, a neresničen stavek se

doslej ni še čul. Prvič doni iz Vaših ust. No, v toliko rad pritrdim tej izjavi, da je celo zadnji kapelan bolj pameten, nego ste Vi. In da uprav Vi „najpametnejši“ nikakor niste, to mi bo celo slavno uredništvo „Sl. Naroda“ potrdilo in podpisalo drage volje z obema rokama, če ima le količkaj čuta pravičnosti v sebi.

Da bi nastal kak verski šizma na Kranjskem, kateremu bi se smejal cel svet koncem 19. stoletja, o tem se pač še nikomur sanjalo ni. Če pa se ga Vi že resno bojite in že ugibate, kako bi se preprečil, je to očiten znak, da ves ta fenomen je le odsvit tega, kar se godi v Vaši glavi. Tam notri je že dolgo grozen šizma, katerega pa ne bo upokojil noben koncilj zdravnikov, temveč le bela žena, pa ne Miss Vaughan, temveč smrt! In ta duševni šizma v modri glavi koncem 19. stoletja občuduje in zasmehuje ves slovanski svet.

Ganz Slovenia lacht verwundert
Ueber den größten Narren von Jahrhundert,
Bei dem es hundertmal zu lesen,
Was er ist für ein Schroll gewesen.

Vi menite, da v vsakem Slovencu je nekaj husita in nekaj luterana. To ste modro uganili, gotovo sodeč vse rojake sami po sebi. Pa vendar ste v tem pogledu povedali premalo. Pregovor pravi: „Omne trinum perfectum!“ In po tem načelu jaz dopolnujem: V Vas je po neukrotljivi besnosti res nekaj husita, po nedoslednosti in strahoviti logiki tudi nekaj luterana, po brezobzirnem postopanju in vsiljivosti pa zraven še — cel žid! Toda po svojem kopitu ne smete meriti vseh Slovencev. (Konec sledi.)

klerikalne stranke. Da se to prepreči pri ravno razpisani dopolnilni volitvi, je poslal pravosodni minister Darlan, ki oskrbuje sedaj tudi posle ministra za bogočastje, škofu ondodnega okraja pismo, v katerem se svari pred enakim postopanjem duhovnikov. Minister pravi, da duhovniki kot državljani sicer smejo glasovati za kandidate, ki so jim po volji, in še celo (!) v svoji okolici delovati zanje, da pa jim je kot državnim uradnikom strogo prepovedano, vmešavati se v politične zadeve in svoj ugled posvetiti službi stranke ter s tem vplivati na volilce. Ta ukaz nasprotuje sam sebi, kajti kako je možno agitovati in delati za kandidata v bližnji okolici, ako je prepovedano vmešavati se v politične zadeve. To je naravnost smešno in nemogoče. No, duhovščino pač ne bode to pismo oviralo v njenem delovanju za blagor ljudstva.

Bolgarska vlada si je v poslednjih dneh nakopala neprijaznost ne samo Avstro Ogerske in drugih tej prijaznih držav, marveč tudi v Srbiji so zelo nezadovoljni z njenim postopanjem v zunanji politiki. Ministerski predsednik Stoilov še noče najti primerne prilike, da bi preklical Avstrijo žaleče besede, in se raje pogovarja o naklonjenosti sultanovi, kakor o razmerah do sosednjih držav. Poslednja zadeva je pa posebno razburila odlične srbske kroge. V prvi vrsti se je knez Ferdinand Srbom že s tem zameril, da je brez vednosti srbskega kralja podal se k sultanu, akoravno bi bila njegova dolžnost, o tem obvestiti svojega najbližnjega sosedu. Še bolj se je poostrišlo nasprotje mej tema dvema državama, ko so v Belgradu zvedeli, da sta knez Ferdinand in Stoilov prav zadovoljna z uspehom v Carigradu. Ta zadovoljnost izvira najbrže iz tega, ker je sultan dovolil več ugodnostij Bolgarom v Makedoniji v cerkvenem oziru, a ob enem so se s tem prekrizale vse nade srbske vlade, ki je bila po zadnjem vsprejemu poslanika Georgievića pri sultanu precej pomirjena. Lahko je toraj umljivo, da se razmere mej Srbi in Bolgari vedno bolj poostrujejo. Bolgarska vlada in južno knez sam se za to prav nič ne brigata, marveč se le radujeta naklonjenosti sultanove. Poleg tega je pa knez minulo soboto obhajal desetletnico svojega vladanja. V to svrhu so se priredile v Ruščuku mnogovrstne slavnosti, katerih se je vdeleževala vsa vladna gospoda. Ljudstvo samo pač nima vzroka radovati se. Od leta 1887, ko ga je 7. julija veliko sobranje soglasno izvolilo bolgarskim knezom in je 14. avgusta prevzel vladu v Tirnavi, je saksonsko-koburški princ mnogo pripomogel, da so se notranje in vnanje razmere razvile tako neugodno, kakoršne so po preteku prvega desetletja. Zato pa tudi pišejo razni listi, da knez in njegova rodbina ne bota doživela drugega decenija na bolgarskem prestolu, nikari da bi se povslep knez do kraljeve časti. „National-Zeitung“ piše: „Knez Ferdinand je največ zakrivil, da je Bolgarija vsestranski tako popolno propadla, in le pazi naj, da ne pride enkrat pod kolo“.

Angleži so si v poslednjih dneh priborili zopet neko zmago, katere se tem bolj vesele, ker jim je došla skoro nepričakovano. Znano je, da so sudanski derviši neprestano se pomikali proti severu ter si hoteli na ta način osvojiti nekaj boljše zemlje posebno v Egiptu, ob enem se pa tudi zavarovati proti napadam od angleške in italijanske strani. Tej nakani so pa angleške čete pravočasno prišle na sled ter se z izvanredno hitrostjo jele pomikati proti sovražniku, kateri se ni prav nič nadjal tako naglega poseta. Posledice te zmage so vrlo pomenljive za angleško trgovino; vožnja po Nilu je sedaj prosta na vsi črti. Poveljniku treba polastiti se le še Abu-Hameda in odprta je Angležem pot do Berbera in Kartuma, koder so bili Angleži pred nekaj leti precej osramočeni.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. avgusta.

(Proti klerikalcem.) „Koroški Nemci“ — piše „Slov. Narod“ — sklepajo proti slovenskemu državnemu poslancu Einspielerju širokoustne resolucije. Drž. posl. Tschernigg je v Crni pri Osojah govoril o položaju, pri tem pa fanatično mahal po koroški katoliški nemški stranki in avstrijskih klerikalcih, ki so baje jedini krivi, da je Badeni izdal češke naredbes, in ki so jedini vzrok, da je Badeni sploh dobil kako večino. Iz „polnega prepričanja“ se je Tschernigg kot nemški kmetovalec pridružil obstrukciji. „Kajti sedaj se gre zato, ali ohrani nemški narod svoje samostojno stališče, ali pa ga bodo

združeni Slovani zadušili“. Zato so sklenili duhoviti volilci še duhovitejšega „kmeta“ Tschernigga resolucijo, s katero izražajo svojo „ogorčenost“ nad koroškimi „klerikalci“, ki so vsled prigovarjanja knezoškofa volili slovenskega strankarja Einspielerja, ki je zvezan s kranjskimi agitatorji ter zanaša narodni prepir tudi na Koroško. Einspieler sploh kar nič ne pozna potreb kmeta in zato ni vreden zastopnik svojih volilcev“. Prijavili smo to Tscherniggovo blebetanje, da pokažemo, kako daleč je že zabredel nemški narod na Koroškem. Slovencev bi bilo sram poslušati take „modrosti“ — in volilci so pač vredni svojega poslanca“. — Tako „Narod“. Mi se v vsem popolno strinjamo s temi „Narodovimi“ besedami, le pristaviti moramo obžalovanje, da je „Narod“ jednako kakor tukaj Tschernigg že opetovano napadal koroške „klerikalce“, ter da nas je bilo res sram prebirati take „modrosti“. Nadejamo se pa, da, ko je sedaj tudi „Narod“ uvidel, kako težavno stališče imajo klerikalci na Koroškem, jih v prihodnje tudi sodi — pravično!

(V gornjegradski dekaniji) je bilo po raznih župnijah birmovanih 2619 otrok. Mil. knezoškof lavantinski so se minuli teden vrnili s kanoničnega obiskovanja vsled prenapornih del in potov precej vturjeni. Dal Bog, da se zopet prav kmalu včvrste, da nadaljujejo svoje vsestransko apostolsko poslovanje!

(Osobne vesti.) Nadštabni zdravnik II. reda in poveljnik garnizijske bolnišnice v Ljubljani, dr. Fr. Stanek, je na lastno prošnjo upokojen. Presv. cesar ga je tem povodom imenoval nadštabnim zdravnikom I. reda in mu podelil viteški križec Fran Josipovega reda. — Na njegovo mesto pride nadštabni zdravnik II. reda, dr. Josip Pehnel iz Přemysla. — Poštnim komisarjem v Trstu sta imenovana dr. Teod. Swęčeni in Karol Czarda.

(Odlikovanje.) Cesar je odlikoval gosp. Antona Muha, župana v Lokvi in goriškega deželnega poslanca z zlatim križcem s krono za zasluge, ki si jih je imenovani odlikovanec pridobil pri pogojzovanju Krasa.

(Z Bleda) se nam piše: Slavnost praznovanja rojstvenega dne cesarja Frana Josipa I. se v sredo dne 18. avgusta 1897. na Bledu vrši s sledečim programom: 1. Dopoldne ob 10. uri: Slovesna sv. maša v cerkvi na otoku. 2. Popoldne ob 5. uri: Velika tombola v Olginem parku (letoviški park). 3. Zvečer ob 8. uri: Razsvetljava jezera in korso z okrašenimi čolni. 4. Zvečer ob 10. uri: Slavnostni ples v zdraviliškem poslopju.

(„Svobodni Glasovi“.) Tako se bode imenoval nov list, katerega hoče, kakor poroča zadnji „Delavec“, izdajati znani celjski socijalni demokrat Rok Drogenik. V dotičnem razglasu se trdi, da bode stal list na stališču „znanstvenega socijalizma“ in bode namenjen „ljudem v poduk“. Kje da se bode „Svobodni Glasovi“ tiskali, tega „Delavec“ ne pove. Mi smo za danes to vest zabeležili brez komentarja, omenimo le toliko, da list, ako bode sploh začel izhajati, bode le nov poskus, odpreti pot socijalni demokraciji mej naše ljudstvo in tudi mej inteligentne kroge potom moderne znanosti, na katero se soc. demokracija tako radi sklicujejo. — Zanimivo je tudi to, da „Delavec“ ni nič kaj vesel novega svojega tekmeča.

(Koncert pevskega zbora „Bralnega društva“ na Bledu.) V zdravniški dvorani bil je v četrtek 12. t. m. koncert z obširnimi vsporedom. Zanimivo in pomenljivo je, da je koncert priredilo Slovensko „bralno društvo“ in da so tudi nemške moči sodelovale. Pevski zbor pod vodstvom g. nadučitelja F. Rusa je imel tudi največjo ulogo. Jako primerno pričel se je koncert s krasno Nedvčdovo kompozicijo: „Nazaj v planinski raj“; pela se je krepko in dobro nuancirano ter žela obilo pohvale. Sledeče klavirne točke: Lisztovo polonézo in Chopinovo nocturno igrala je gđc. E. Klar, tehnično spretno in vztrajno, dasi bi bilo želeli sem in tam malo več čuta. Tretja točka sestajala je iz treh samospenov: Mozartova arija iz opere „Figarova svatba“, nemška ljudska pesem in ene Schubertove pesni. Gospa Kopetscheva nežna in pohlevna dama, ima izvrstno šolo; glasek njen je istotako nežen in droben kot njena oseba — a srca smo pogrešali; pela je vse pesni gladko, z moderno tehniko in dobrim vežbanjem; samo videlo se jej je, da prevladujejo še šolske spones. Omeniti pa je posebej mojsterskega spremljevanja gospoda O. Weissa, ki je marsikateri nedostatek ljubeznjivo prikrilo. G. C. Jera j sviral je na gosli z virtuosnimi atitudami

Griegov Norveški ples, ki je imel izmed vseh vijolinskih točk največ muzikalične vrednosti; potem Simonettijev madrigal in Hauserjevo skladbo „Tičica v drevju“. — Poslednja točka bile so narodne, od našega Hubada harmonizovane pesni: Je pa davi slanca padla, Prišla je miška, Pod oknom, Bratci veselo vsi, Ljubica povej povej, Skrjanček póje. G. Rus je porabil mnogo truda, da je izvežbal svoj mali zbor tako, da se mu je posrečilo podati nam prav lično kopijo Hubadovega vodstva in njegove interpretacije. Deloma je bila ta celó intenzivneje izražena pri nekaterih mestih, kjer je treba zelo točno prenehavati. Pevci in pevke bili so v narodni noši. Dvorana bila je polna, sedeži razprodani — torej tudi materialen uspeh ugoden. Čisti dohodek namenjen je blagajni „Društva za pospeševanje prometa za Gorenjsko na Bledu“ in „Bralnemu društvu“. Čudno je to, da se ljudje, ki so popolnoma odvisni od tujcev, agitirali z oper ta slovenski koncert in skušali na nesramen način odvrčati nemške sodelovalce. Tem lepše se nam zdi, da se ti niso dali terorizirati ter so pokazali, da se da s Slovenci mirno živeti in delovati in da le nekateri zagrizenci onemogočujejo sporazumljenje.

(Legitimacija nezakonskih otrok.) Ministerstvo je odredilo, da se ima legitimacija mladoletnih nezakonskih otrok naznaniti varstvenemu sodišču. To naznanilo mora izvršiti vodja matrik sam, ali pa, ako se je legitimacija izvršila potom politične oblasti, je slednja dolžna obvestilo izvršiti.

(C. kr. deželna plačilnica) ostane radi snaženja uradnih prostorov dne 19., 20. in 21. avgusta za občinstvo zaprta.

(Brzovajna postaja v Ljubljani 5.) Dne 12. avg. odprla se je v Ljubljani 5. političnem okraju ljubljanskem nova brzovajna postaja z omejeno dnevno službo združeno s tamošnjim poštnim uradom.

(Požar) je v soboto popoldan v Ravnah pri Cirknem vničil sedmerim gospodarjem hiše in z malo izjemo tudi gospodarska poslopja; — požar se je toliko lažje širil, ker ni nič vode. — Zgorela je tudi streha na zvoniku in zvonovi doli popadali, od katerih se je najmanjši razbil. Cerkev so rešili s tem, da so streho raztrgali, da se ni moglo užgati.

(Zahvala.) Slavni zastop prve „dolenjske posojilnice“ blagovolil je darovati tukajšnji ljudski šoli v nakup šolskega blaga revni šolski mladini 16 gl. Za ta znatni dar se izreka slavnemu posojilničnemu zastopu najiskrenejša hvala. — Vodstvo štirirazredne ljudske šole v Metliki 15. avgusta 1897. Val. Burnik.

(Iz Slov. Gradca) [Cerkvena glasba.] Ministerstvo za bogočastje in nauk je dne 31. maja t. l., št. 12.512, gospodu Valentinu Stolzerju, učitelju v Razboru pri Slov. Gradcu, podelilo nagrado za gojitev cerkvene godbe. Konservatorij na Dunaju je pregledal vse do sedaj izdane cerkvene skladbe gospoda učitelja V. Stolzerja, koje se vzlasti „Marijine pesmi“, maša „V ponižnosti klečimo“ in „Missa pro Defunctis“ z nova vsem prijateljem cerkvene glasbe priporočajo in se dobé vse te skladbe pri imenovanem gospodu skladatelju, kateri želi, da ga podpiramo, da mu bo mogoče še v prihodnje cerkveno godbo gojiti.

(Razstava grozdja na Bizeljskem.) Piše se nam: Vsem vinskim kupcem, posebno vinorejcem in drugim, kateri se za novo vinorejo zanimajo, naznanjamo, da se bode že lansko leto nameravana razstava grozdja letos meseca septembra na Bizeljskem vršila. Ob času razstave se napravijo od podpisanega vin. društva izleti v bližnje gorice, kjer imajo vinogradniki in vinski kupei priložnost se o našem napredku v novi vinoreji presvedočiti ter se lahko sami tudi prepričajo, da ima Bizeljsko in ves brežki okraj zopet vinorejstvo in še boljših vinskih pridelkov, kakor nekaj v starih, po trtni uši popolnoma uničenih vinogradih. Pri tej priliki se nudi posebno vinskim kupcem najlepša priložnost, stare vinske kupčije tu ponoviti in nove zveze skleniti. Dan razstave otvoritve, kakor tudi še druge okolnosti se bodo v začetku meseca septembra v časopisih naznanile. Vinorejsko društvo na Bizeljskem, dne 7. avgusta 1897. Ivan Pavlič, predsednik. Anton Skubec, tajnik in blagajnik.

(Iz Št. Ilja v Slov. goricah) 14. avgusta. Tukajšnji „velikodušni prijatelj Slovencev“ zloglasni Pistor izposodil si je vseh šestero lanskijh knjig družbe sv. Mohora, rekoč, da nje ponese v Gradec nekemu (?) pokazat, češ kako neki je mogoče tej družbi za 1 gld. šestero knjig izdati. — Komu neki hoče knjige pokazati? Morebiti svojim graškim bratcem, da nje pridobi za pristop k družbi? Tega gotovo ne; pač

pa je bolj gotovo, da je temu možicelnu kaki „kūn-šten“ naklep v bučo smuknil zoper družbo; in s tem naklepom pohitel je v Gradec, da ga graški Nemcem na srce položi. Prihodnje pa bode zopet na nemško liberalnih shodih treskalo in grmelo zoper našo čast, družbo, kar pa nji, kakor do zdaj tudi vprihodnje ne bode škodovalo, ker družba sv. Mohora s 70 tisoči udov je menda vendar več, kakor eden — Pistor!

(Cirkus Henry) dospel boče jutri s posebnim vlakom z vsem osebjem in velikim številom izredno krasnih konj v Ljubljano. Zvečer ob 8. uri bode prva otvoritvena gala-predstava v prostornem novozgrajenem cirkusu v proti Šiški vodečem delu Lattermanovega drevoreda. Cirkus Henry je najboljši izmed potujočih cirkusov, kateri je iz leta 1894. tudi Ljubljancem v dobrem spominu. Mej drugimi živalimi producira se tudi dresirani slon.

(Prebivalstvo na Ruskem.) Glasom letošnjega ljudskega štetja ima Ruska 19 velikih mest z najmanj 100.000 prebivalci; izmed teh je največja prestolnica Petrograd z 1.260.000 prebivalci; za tem pride poljsko mesto Varšava z nad pol milijona ljudmi. Prvič se je na Ruskem ljudsko štetje uradnim potom vršilo leta 1851, tedaj so našli vsega skupaj 59 milijonov, letos pa 94 milijonov, torej se je prebivalstvo v tem času pomnožilo za 60 odstotkov. Prebivalstvo cele ruske države pa je naraslo od tistega časa iz 67 na 127 milijonov. Če primerjamo ogromno razprostranost Ruske s številom prebivalstva, moramo reči, da je Ruska redko naseljena. Razmerno najgostejše je obljudena Poljska, najmanj pa fiaska pokrajina.

Društva.

(Vabilo) k občnemu zboru vinorejskega društva za ormoški okraj, ki se odredi na četrtek dne 19. avgusta t. l. ob 9. uri v društveni gorici na Stanovnem. — Vspored: 1. Poročilo predsednikovo o važnih društvenih zadevah. 2. Ogled društvenih po gg. komisarijih F. Matjašiču in J. Goričanu. 3. Govor gospoda Goričana o novi vinoreji. 4. Slučaj-

nosti. — Zavoljo posebne važnosti nove vinoreje vabija se vinorejci na obilno udeležbo. — Vinorejsko društvo za ormoški okraj v Ormožu dne 8. avgusta 1897.

Telegrami.

Dunaj, 16. avgusta. Na postaji Wittmannsdorf je trčil včeraj dopoldne osobni vlak št. 1816 ob vlak št. 1832. Trije potniki so hudo, trije pa neznatno poškodovani.

Budimpešta, 16. avgusta. Razni listi poročajo, da bo bolgarski ministerski predsednik Stoilov v kratkem demisijoniral. Ta korak bi bil neki že storil, a ga je od tega odvrglo potovanje v Carigrad.

Hamburg, 16. avgusta. Mej postajama Celle in Uelzen je skočil včeraj s tira osobni vlak. Stroj je dirjal nekaj metrov daleč v goščavo. Skoro vsi vozovi so razbiti. Več oseb je ubitih, mnogo pa hudo ranjenih. Nepoškodovan ni nobeden.

Pariz, 16. avgusta. Mej orleanskim princem Henrikom in turinskim grofom se je vršil včeraj dvoboj s sabljami, ker je prvi zaničljivo govoril o italijanskih vojakihi, ki so bili v Afriki. Princ Henrik je težko, grof pa le neznatno ranjen.

Rim, 16. avgusta. Vsled bolezni pravosodnega ministra Coste je prevzel vodstvo njegovih poslov ministerski predsednik.

Madrid, 16. avgusta. Pogreb ministra Canovasa je bil zelo veličasten. Vdeležilo se ga je nad 10.000 oseb, poleg tega je bilo pa še nad 200.000 gledalcev prisotnih. Za rakvijo so peljali 400 krasnih vencev. — Obsodba Angiolitta se izvrši danes.

Lizbona, 16. avgusta. Blizu osemdeset španjskih anarhistov je pribeglo na Portugalsko, da se naselijo v Oportu. Policija v tem mestu je zdatno pomnožena.

Madrid, 16. avgusta. Morilea Angiolitto bodo usmrtili jutri ali v sredo.

Carigrad, 16. avgusta. Danes se vrši, kakor se naglašja, zadnja seja poslanikov v grško-turški zadevi. Člen 6. pogodbe še ni odobren, vendar se misli, da se doseže danes popolno sporazumljenje.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
14	9. zvečer	737.5	20.0	sl. sever	jasno	0.0
15	7. zjutraj 2. popol.	737.8 735.7	15.4 27.5	brezv. sl. jvzh.	megla jasno	
15	7. zvečer	734.7	20.0	sl. jug	jasno	0.0
16	7. zjutraj 2. popol.	733.1 732.7	15.0 25.4	brezv. sl. jzah.	megla skoro obl.	

Srednja temperatura sobote 21.4°, za 2.4° nad normalom. Srednja temperatura nedelje 21.0°, za 2.1° nad normalom.

Prav ceneno se prodá

jednonadstropna hiša

s štirimi stanovanji, donašajoča 8% obresti. — Natančneje pové Adolf Hauptmann, Resljeva cesta v Ljubljani. 506 10—8

C. in kr. dvorna

tovarna za izdelovanje orgelj bratov Rieger

v Jägerndorfu v avstr. Šleziji.
Filijalka v Budimpešti, VII., Garay-utca 48, v lastni hiši.
Izvrstne, cenene cerkvene orglje
pod prav ugodnimi pogoji. 23 26—16
Seznam orgelj brezplačno.

Trgovinsko naznanilo.

Slavnemu občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem
uljudno naznanjam, da z dném 1. avgusta

opustim

svojo filijalko v Slonovih ulicah,

katere združim z vže mnogo let poslujočo

glavno prodajalnico

na Sv. Petra-Resljevi cesti št. 4.

Priporočam se nadaljni naklonjenosti ter beležim
velespoštovanjem

Adolf Hauptmann,

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov
in kleja v Ljubljani.

Koverté s firmo

priporoča
„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Josip Cvetrečnik,

sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,
se priporoča v vsakovrstna v sobnoslikarski obrt spada-
joča dela. 9 32—27

Cirkus Henry

V torek, dné 17. avg. 1897,
zvečer ob 8. uri:

Velika otvoritvena gala-predstava

v višji jahalni umetnosti, konjski dresuri,
gimnastiki, baletu in pantomini.

Skrbno sestavljeni umetelnostni vsposed.

Cene prostorom za osebo:

Numerovani sedeži v prvi in drugi vrsti 1 gld. — I. prostor tretja in četrta vrsta 70 kr. — II. prostor peta in šesta vrsta 50 kr. — Stojišče na galeriji 25 kr. — Otroci izpod desetega leta plačajo na numerovanih sedežih 60 kr., na I. prostoru 40 kr., na II. prostoru 30 kr., na stojšču 15 kr.

Ob nedeljah in praznikih dve predstavi, in sicer
popoldne ob 4. uri in zvečer ob 8. uri.

Pri vsaki predstavi nov vsposed!

Velespoštovanjem
Henrik Koschke
ravn. in lastnik cirkusa Henry.

na trikotnem travniku poleg
Latterm. drevoreda v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 16. avgusta.			Dne 14. avgusta.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	102	gld. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	158	gld. 25 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147	gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	30	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161	50	Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	19	60
Avstrijska zlata renta 4%	124	—	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188	50	Rudolfove srečke, 10 gld.	26	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	60	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	80	Salmove srečke, 40 gld.	71	50
Ogerska zlata renta 4%	122	60	Tisinske srečke 4%, 100 gld.	140	50	St. Genois srečke, 40 gld.	79	25
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100	10	Dunavske vravnave srečke 5%	129	25	Waldsteinove srečke, 20 gld.	55	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	955	50	Dunavsko vravnave posojilo l. 1878	108	25	Ljubljanske srečke	22	25
Kreditne delnice, 160 gld.	365	50	Posojilo goristiškega mesta	112	50	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159	50
London vista	119	80	4% kranjsko deželno posojilo	98	75	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3420	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	77 ¹ / ₂	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	70	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	394	—
30 mark	11	75	Priporitetne obveznice državne železnice	228	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	84	50
20 frankov (napoleonidor)	9	52 ¹ / ₂	„ južne železnice 3%	183	20	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—
Italijanski bankovci	45	10	„ južne železnice 5%	126	25	Montanska družba avstr. plan.	134	95
C. kr. cekini	5	64	„ dolenskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	165	—
						Papirnih rubljev 100	127	87

Nakup in prodaja
vsevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.